

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:	
Egy évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.
Egyes szám	4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereske déseben, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz. és a szerkesztőségben).

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivétellel.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beiktatásért 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr
Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Egyetemet Debreczennek!

Debreczen, július 11.

Lapunk f. évi 123-ik számában az iskolai év bezárásának alkalmából jónak láttuk megpendíteni a debreczeni egyetem felállításának eszméjét is. Rámutattunk azokra a hasonlíthatatlan nagy becsű kulturális előnyökre, a melyek ezen káprázatóan fényes eszmény megvalósításából városunk lakosságára háramlanának s feltűntettük téves voltát annak a vezérlő eszmének, mely városunk kormányzó férfiainak a régibb időben oly tisztán látó tekintetét félrevezette s városunk fejlődését kizökkentette abból az irányból, a melyen haladva jutott el dicsőségének, jó hírnevének, anyagi jólétének mai fényes polczára.

Lapunk nevezett számának megjelenése óta városunk legilletékesebb köreiből annyi elismerés, annyi helvesség jutott el hozzánk, oly meleg buzdítás lőn szavunk visszhangja, hogy elmulaszthatlan kötelességünknek ismerjük, mint egyes-egyedül szeretett városunk felvirágoztatására törekvő lap, kezünkbe ragadni az általunk kibontott zászlót, lobogtatni azt fennen, bátran és lankadatlanul s toborzani az alá a hiveket azoknak sorából, a kik e város igazi emelkedését szívkön viselik.

Lelkünk előtt tisztán áll a jövődő verőfényes képe s egyetlen parányi felhőt sem sejtünk, mely eltakarhatná azt előlünk s nem látunk semmi olyan akadályt, melyet buzgó igyekezettel, erős akarattal s az eszmény forró szeretetével könnyen le ne győzhetnénk.

Midőn e tárgyban első cikkünket kiadtuk, őszintén megvalljuk, hogy akkor még teljesen az elmélet talaján állottunk; csak mint keblünk szent óhaját mondtuk ki azt a vágyunkat, hogy vajha a kaszárnyák helyett egyetemet nyernénk, a gőg és elbizakodás melegágyai helyett a művelődés, a lelki nemesség, az erős nemzeti érzület templomai szaporodnának városunkban, Azóta azonban végtelen boldogságunkra cikkünk elvesztette elméleti jellegét s ma már actualis jelentőséggel bír.

A múlt hét utolsó napjaiban tartá Budapesten üléseit az ev. ref. anyaszentegyház egyetemes tanügyi bizottsága, mely a f. évi december havában tartandó alkotmányozó zsinat elé terjesztendő tanügyi szervezet kidolgozásán fáradozott. Ezen bizottság működését érdeme szerint méltatni az egyházi szaklapok hivatása ugyan, de nem tehetjük, hogy az általa hozott elvi fontosságú határozatok közül egyet itt különösen fel ne említsünk, mint a mely mélyen belevág városunk kultu-

rális érdekeibe s a mi részünkről a legigazibb örömmel kell, hogy fogadtassék. Ez a bizottság ugyanis azzal a határozati javaslattal járul az egyetemes konvent s az alkotmányozó zsinat elé, hogy a protestáns tanárképző intézetet, mint már elodázhatatlanul szükséges intézményt, haladéktalanul állítsa fel az egyetemes egyház.

A protestáns tanárképző intézet megnyeréséért versenyezni fognak a két protestáns felekezet összes főiskoláival bíró városai, mert mindegyikre nézve megbecsülhetlen anyagi és szellemi előnyökkel járna egy ily nagy népességű, ily magas culturalis jelentőségű s a város lakosságát oly nagy számú intelligentiával gazdagító intézetnek felállítása.

De bár készsággel elismerjük, hogy hazánk nem egy érdemes városa méltó joggal tarthatna igényt e nagy fontosságú intézet megnyerésére, dicsekedés nélkül elmondhatjuk, hogy arra, széles e hazában Debreczennél érdemesebb város nincsen, mert e város történetének lapjain legfényesebb betűkkel éppen a kultúra s tegyük hozzá büszke öntudattal, hogy a protestáns kultúra érdekében hozott nagyszerű áldozatai ragyognak s ezt a várost nem ok nélkül nevezték el »kálvinista Rómá«-nak.

De nincs is város, a melynek a protestáns tanárképző-intézet felállításából oly közvetlen haszna lenne, s azzal saját legfőbb érdekei oly szorosan egybe volnának kapcsolva, mint nekünk, debreczenieknek. Ránk nézve nemcsak egy új tanintézet nyitásának magában is nagybecsű ténye volna ez, hanem megoldása a debreczeni főiskola egyetemi rangra emelése kérdésének.

Hogy pedig ez minő fontos, mekkora horderejű kérdés, így egyszeriben elgondolni is alig lehetséges.

Ha főiskolánk egyetemi rangra emeltetnék, ide sereglené városunkba egész északi és észak-keleti Magyarország tudományt szomjazó ifjusága.

Ha a doktori rang osztogatásának eddig az állam által monopolizált joga megadatnék a magyar nemzeti műveltség legősibb veteményes kertjének, a debreczeni ev. ref. főiskolának is: nem lenne arra szükség, hogy Budapestre csődüljön az ország egész ifjusága s ott a Muzsákkal való társalkodás helyett Bachus oltárára fecsérrelje el a szülék keservesen keresett filléreit.

De ki tudná elősorolni mind azt a szellemi és anyagi hasznot, a mely e kábitán édes gondolat megvalósulásából szeretett városunkra mennyei áldásként hullana alá.

De ennek megvalósulását természetesen csak úgy remélhetjük, ha magunk is megteszünk mindent, a mi annak útját egyengeti; ha nem riadunk vissza semmi áldozattól (a mi különben is csak látszólagos áldozat, mert hiszen kamatait busásan meghozza a befektetendő tőke!); ha régi jó hírnevünkhöz méltóan magunk teszünk méltányos ajánlatot a szervező testületnek s előzékenységünk által kedvezőleg hangoljuk magunk iránt az irányadó köröket.

Én lelkem mélyéig meg vagyok győződve arról, hogy városunk nemes polgársága, mely apaitól, mint legdrágább kincset, a legmagasztosabb szellemi közügyek iránt való buzgó áldozatkészséget örökölte, most is fel fogja ismerni, mi válik e dicső multu s érdemes jelenü városnak igazán javára a jövődőben s meg fogja hallani szívében azt a titkos szót, mely őt a szellemi kincsek gyűjtésére ösztönözní; s az érdemes ősöknek abban is méltó utódjául fogja magát mutatni, hogy valamint azok vetettek a mi javunkra és boldogulásunkra, úgy vesünk mi is a jövődő szebb idő számára, hogy a késő unokák is hálával emlegessék a mi neveinket.

Egyetemet kérünk Debreczennek!

Itt van a kedvező alkalom, ragadjuk meg. Ne legyen a város polgárai között egyetlen egy sem, a ki közönyös vállvonítással térjen napi rendre e kérdés felett, sőt írjuk ezt mindnyájan szívének érzékeny táblájára s forgassuk naponként elménkben.

De különösen e város érdemes előjárósága, tanácsa és törvényhatósága vegye szívére e nagy fontosságú közügyet, a melyet e városnak itteni tartózkodására nézve ugyan még nagyon fiatal, de ennek előhaladásán lángoló szeretettel csüggett s azért minden áldozatra kész szerény polgára lelkének legnemesebb indulatai által ösztönöztette, s a legjobbak támogatására bizton számítva, újból a közvélemény ítélő széke elé terjeszt.

In magnis et voluisse satest!

Nagy Zsigmond.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 9-én.

Hangulatosan, sőt időnkint viharosan folyt le a képviselőház esütörtöki ülése. Ugron Gábor volt az első felszólaló. Mindama jeles szónoki tulajdonságok, a melyekkel Ugron ékeskedik, most fokozott mértékben érvényesültek. Nem csoda, hisz évtizedek óta nem volt kérdés, mely a magyar ember agyában annyi emléket, annyi aggodalmat s a szívében annyi hangulatot ébreszt, mint a mai megyei önkormányzat kérdése. Mikor a nemzet ősi öröksége, a vármegyékben szervezett önkormányzat, melyet Kézai krónikájának tanúsága szerint

még az ősz hazából hozott magával, mikor ez forog koczkan: ki lehetne a nemzetnek igazabb szószólója a rabonbánok ivadékánál, a kiből az ősi hagyomány hussá és vérré lett? De Ugron nemcsak ennek az oly annyira tisztelt multnak volt a szószólója, hanem a jövőé és a jelené is. Neki nem a vármegyei rendszer esetleges járuléka kellene, — hanem maga a rendszer lényege: a nemzetnek az az intézményes hatalma, mely a törvények végrehajtását a nép számára tartja fenn a melyet szükség esetén szembe lehet szegezni a korona hatalmával. A szabadság az ellenállás képességében áll s az alkotmány az ellenállás szervezésében, ez az Ugron doktrínája, a melyet nem német professzorokból merített, hanem a magyar nemzet keserűségei történetéből. Ugron után szánalmas volt hallgatni Szapáry miniszterelnököt, nem csak azért, mert hebeg, de mert nincs is mit elhebegnie. — Beszéde szalmacséplés volt, s ha a kormánypárt mégis zajosan megjelent, csak annak a bizonyossága, hogy párthívei a miniszterelnököt még ilyen szellemi megerőtetésre sem tartották képesnek.

Ugron Gábor másodszor szólal föl — ugymond — pedig csak egy határozati javaslatot követett el, ellenben a miniszterelnök, a ki az egész javaslatot megselekedte, csak egyszer beszélt, akkor is az érvek soványságával. A Szapáry és Szalavszky czég, melyet ócska építő anyagot gyűjtő czégnak lehetne nevezni... (kiáltások jobbról: Rendre!)

Elnök: A parlamentben nincsenek czégek, hanem képviselők.

Ugron Gábor: Midőn ilyen javaslatot nyújtottak be, mely miatt többen kiváltak a kormánypártból. A védők falankszaban utolsó a miniszterelnök, kinek érveit párthívei nem kiegészítik, hanem nagy részét megzafolják. A kis nemzeteket az önkormányzat tette erőssé és gazdaggá. — E javaslatnak nem egyéb a célja, minthogy a nemzet tevékenységét elzsbassza. A megyékben korrupció van? Töröljék el a korrupciót, de ne a megyét. (Ugy van! a szélsőbalon.) Hiszen e javaslat még törvénynyé sem vált, már is korrumpálta a megyéket, már is megkezdődött a kilincsekre való járás. (Ugy van! balfelől.)

A nemzetiségek megmagyarosítását nem bizhatni a kormányra. Ha a magyar társadalom csak annyit tett volna a magyarosodás érdekében, mint a kormány, akkor még sok megye lenne a nemzetiségi megyék közé számítható. — A nemzetiségeknek igazságot kell szolgáltatni, de ha az államhatalom nem teljesíti a nemzetiségek követelményeit, azt fogják mondani, a magyar állam nyomta el őket. — Harcz csak akkor igazságos, ha egyenlők a felek. Ha megszüntetik az önkormányzatot, akkor a társadalom nem fog küzdhetni a nemzetiségek ellen. — A kohézió az egyes nemzetiségeket a magyarokhoz fűzi, de ha kevesebb lesz Magyarországon a felvilágosodás, a jólét és szabadság, mint Szerbiában és Romániában, mi fogja visszatartani a nemzetiségeket attól, hogy ezekhez az országokhoz csatlakozzanak, vagy Oroszországhoz, melynek bürokráciája nem rosszabb, mint a milyen Magyarországon lesz.

Az emberiség fejlődésére nézve azok a törvények voltak legkedvezőbbek, melyek az állam beavatkozását meggátolták. Ez ellenben az állami beavatkozást minden téren érvényesíteni akarja. Ezért nem fogadja el a javaslatot. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

A parlamentet nem szabad meglepni s rákényszeríteni bizonyos javaslatokat, épen azért minden erőt ki fognak fejtetni, hogy ezt a javaslatot ne engedjék törvénynyé válni. (Helyeslés a szélső balon.) A miniszter szava nem biztosíték, csak a törvény. Szapáry Gyula helyére holnap odaülhet egy Pálffy Mórész és

hogy álljon ellen a nemzet egy alkotmányellenes kormánynak, ha nincs mögötte törvény? Ellenállásra kell a népet erősíteni és abban megtartanunk, mert nálunk nemcsak az alkotmányos tényezőkkel kell megvívunk, de egy más akaratú is. Ausztria akaratával, mely mindig befolyásolni akarja hazánk kormányzatát. (Zajos helyeslés a szélső balon.) Ellenállásra csak az önkormányzat teszi képessé a nemzetet. A görögök nem azt büntették, a ki a támadó fegyvert, a dárdát elhalyitá, hanem azt, a ki a pajzsot eldobta... A mi pajzsunk a vármegye, azt nem engedjük eldobni, ha a kormánypárt le is szavazza. (Nagy tetszés, éljenzés a szélső balon.) Kéri a házat, fogadja el az ő határozati javaslatát. (Nagy tetszés a szélső balon.)

Szapáry Gy. gr. miniszterelnök (Halljuk!) nem felelhet minden egyes képviselőnek, de csoportosítani fogja a kérdéseket. Az egyik ellenvetés, hogy nem fogadhatják el a javaslatot, míg a garanciális javaslatokat be nem adja. A kuriai bíráskodásról szóló javaslat kész van, csak az indoklás van hátra s pár nap múlva be fogja adni. (Helyeslés a jobboldalon.) A közigazgatási bíráskodásról szóló javaslatot a kormány be fogja terjeszteni, hogy eddig nem tette, az idő rövidségén mult. (Ellenmondások balról.) Annyi méltányosságot elvár, hogy a tulajdon belássa, mikor a parlament tanácskozik, a javaslatot nem lehet előkészíteni. (Zajos közbekiáltások a baloldalon.) Az ő szava nem magán szó, hanem a kormány nevében hivatalosan tett ígéretet. (Ellenmondások balról, helyeslés jobbról, elnök közbeszól, hogy hallgassák meg a szónokot.) Eddig nem volt szükség a közigazgatási bíróságra, de most már a közvélemény pressziója sem engedheti meg a halasztását. (Mozgás a baloldalon.) Most tehát bátran kérheti a tulajdonal, hogy a javaslat elfogadásával a garanciális törvények megalkotását siettesse. (Nagy zaj a szélső balon: Hát még mit?)

Kívánatosnak tartja, hogy a mi viszonyaink között, a mikor van a háznak egy része, amely a közjogi alapot el nem ismeri, (Nagy mozgás a szélsőbaloldalon.) legyen az országban két párt, amely a közjogi alapon áll és amelynek egyike mint ellenzék hivatását teljesítse és legyen mind a kettőnek az a közös feladata, hogy a közjogi alapot védelmezzék azok ellen, akik az alkotmány ezen kiegészítő részét nem fogadják el. (Helyeslés a jobboldalon. Nagy zaj és mozgás a szélsőbaloldalon.) Így fogja fel a parlamentáris helyzetet és ezt nyíltan és őszintén kell vallani.

Nagy igazságtalanság azt állítani, hogy a megyékben idegenek lesznek, mert ott magyar emberek lesznek ezentúl is; hogy nem csupán nemesek, az igaz. De azt mondhatja, hogy a míg a megyék hatalmasok voltak, addig az ország nem fejlődhetett. (Nagy zaj a szélső baloldalon.)

Thaly Kálmán: Meghamisítja a történelmet! Bécs miatt, Ausztria miatt volt az egész! (Nagy mozgás jobboldal. Felkiáltások: Halljuk az elnököt! Nagy zaj.)

Elnök: (Hosszasan csenget.) Kérem Thaly Kálmán képviselő urat, ne méltóztassék közbeszólni. (Élénk helyeslés jobboldal. Zajos felkiáltások a szélső baloldalon: A történelmet nem szabad meghamisítani! Élénk kiáltások jobboldal: Rendre! Rendre! Nagy zaj.) A képviselő uraknak nincs joguk belebeszélni. Kérek csendet. (Zajos felkiáltások a baloldalon: Tessék rendre uiasítani a miniszterelnököt! Folytonosan tartó nagy zaj.) Kérem a t. képviselő urakat... (Folytonosan tartó nagy zaj.)

Eötvös Károly: Így nem beszélhet ebben a házban a miniszterelnök! (Élénk nyugtalanság a jobboldalon. Folytonosan tartó nagy zaj. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Tessék rendre uiasítani a miniszterelnököt!)

Elnök: (Hosszasan csenget.) Én csak azt utasíthatom rendre, aki a ház méltósága ellen vét. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hát aki a nemzet ellen vét? Folytonosan tartó nagy zaj.) Csendet kérek! Én semmiféle véleménybe itt nem avatkozhatom. (Folytonosan tartó nagy zaj.)

Eötvös Károly: Nem szabad ilyeneket mondani a miniszterelnöknek. (Nagy zaj.)

Elnök: Rendre uiasítom Eötvös Károly képviselő urat. (Nagy zaj.)

Hoitsy Pál: Tessék a miniszterelnököt is rendre uiasítani! (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon. Nagy nyugtalanság jobboldal. Folyton tartó zaj. Halljuk! Halljuk!)

Elnök: Hoitsy Pál képviselő urat rendre uiasítom. (Nagy zaj.) T. ház! Ebben a házban szabad vélemény nyilvánítás van, (Zajos felkiáltások a szélsőbaloldalon: A nemzet ellen nem szabad véteni! Halljuk! Halljuk! jobboldal) akár tetszik valakinek, akár nem. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Csendet kérek.

Károlyi Gábor gr.: Tessék a miniszterelnököt rendre uiasítani! (Nagy zaj.)

Elnök: Gróf Károlyi Gábor képviselő urat rendre uiasítom. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) A szólás szabadságának első postulatuma, hogy az ellenvéleményt meg tudjuk hallgatni. (Élénk helyeslés jobboldal. Zaj a szélsőbaloldalon.)

Hoitsy Pál: Az nem szabadság, hogy a miniszterelnök a nemzetet gyalazza! (Nagy nyugtalanság és zaj jobboldalon.)

Elnök: (csenget.) Csendet kérek! (Felkiáltások jobboldal: Halljuk! Halljuk!)

Szapáry Gyula gr. miniszterelnök és belügyminiszter: Bátran hivatkozhatom t. ház, a gyorsírói följegyzésre, hogy nem mondtam semmi olyat, (Zaj a szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! jobboldal) a mi akár e ház, akár az elnök ur, akár az országos közvélemény részéről megrovásra volna érdemes. (Ugy van! Ugy van! jobboldal. Zaj a szélső baloldalon.)

Az sem áll, hogy a megyék többsége nem lenne a javaslat mellett, mert a legtöbb fölirat nem a képviselőházhoz érkezett, hanem a kormányhoz. (Nagy zaj a szélső balon.) Összesen 36 megye nyilatkozott a javaslat mellett, határozottan tehát az abszolút többség. (Folytonos lármá a szélsőbalon. Elnök folyvást csenget.) Fejtegeti ezután, hogy a javaslat nem fosztja meg a jogoktól a nemzetet; a javaslat biztosítja az önkormányzati elemek befolyását a közigazgatásban s a közigazgatás ellenőrzésében, sőt a tisztviselők fejelemi ügyeiben is. Az is aplan, hogy a javaslat az arisztokracia befolyását erősítene. Azt hiszi, épen ellenkezőleg van, a választásnál jobban érvényesíthetik az arisztokraták befolyásukat. (Ellenmondások a szélső balon.) Elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Az ülés végén Csata Zsigmond mondta el zárbeszédét.

A képviselőház ülése július 10-én.

A képviselőház tegnapi ülésének elején Gosztonyi Sándor és Simonffai János szólaltak föl, kérve a házat, hogy határozati javaslatokat fogadja el.

Polónyi Géza különösnek találja, hogy a miniszterelnök Papp Elekre hivatkozott, de még különösebb az, hogy az 1878-iki választásokra hivatkozott annak kimutatására, mily nagy változások állottak be a választások után a megyei tisztviselők körében. Ujra kéri, hogy kimutatás terjesztessék a ház elé a választások eddigi eredményéről. Polemizál Andrassy Gyula gróffal, hangsúlyozván, hogy Gneistot nem akként értelmezte, mint a gróf állította. Utal arra, hogy Gneist szerint csak is fizetés nélküli kinevezett tisztviselői rendszer egyeztethető össze az önkormányzattal. Ellenét lát Andrassy Gyula gróf és Horváth Boldizsár felfogásai között a kinevezett tisztviselők független helyzetére, lenti, ha a tak volna a teljes vé ellenére ak hiszen ez is. De még zést behoz garanciális zen a min vélemény tási bíróság közvélemény emliti szóló törvényjav a miniszter igazgatásr vény erőre azt a gará gitó? A kö vényjavasla már csak nyiben az miniszterel ről, akarja tartja a fel mint a meg jeszteni. Ne terelnök a szövetséget ségét, tehát lenzék nem Ugy f azért foglal mert részt Most a mé és ez Szilá törvényjava tim. Elisme tükus volt Szóló ezutá nőnek azt gyék erőse igy tehát a a budai gy megróttá az 6-án résztv a kinevezet nyunk is me val rendelke szélsőballal gyon téved, tiporhatja v és a »P. C. niszterelnök seket? Ma esti lapjának ház elnökét sértésért? Ut lajdonosa fö elnökötől, ak A korm a fizettet Gajárit Gajá közbeszólás gás és zajos tonos nagy Kár utasítani Ga tartó nagy lon: Rendre Gajá személyes k fejezéseket rendre uiasít hogy megvo gatottság k

lők függetlenségére nézve. Átterve a politikai helyzetre, amelyet »mulatságos«-nak tart, kijelenti, ha a kinevezés hívei erre a nemzettől kapnak volna megbízást, akkor pártja nem harcolná a teljes végletekig, de a többség épp mandátuma ellenére akarja behozni a kinevezési rendszert, hiszen ezt szóló szerint bevallja Andrássy Gy. gr. is. De még ha mandátumuk is volna a kinevezést behozni, akkor sem volna szabad azt a garancia törvények meghozatala előtt. Hiszen a miniszterelnök is bevallja, hogy a közvélemény pressziója megkívánja a közigazgatási bíróság behozatalát, konstatálja, hogy a közvélemény pressziójával megalkudott. Felmenti szóló, hogy a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat betérjesztését megígérte ugyan a miniszter, de nem mondta meg, hogy a közigazgatásról szóló törvényvel együtt fog törvény erőre emelhetni. Előbb ismerni kellene azt a garancia törvényt, hát ha nem kielégítő? A közigazgatási bíróságra vonatkozó törvényjavaslatra nézve pedig a miniszterelnök már csak annyit mond, hogy betérjeszti, amennyiben az tőle függ. Kérde, miért nem szolt a miniszterelnök a fegyelmi- és nyugdíjtörvényről, akarja-e vagy nem? Szóló legfontosabbnak tartja a fegyelmi törvényt és községi törvényt, mint a melyeket a miniszterelnök be akar terjeszteni. Nem érti, miért mondta fel a miniszterelnök a mérsékelt ellenzéknek tegnap a szövetséget, mondván a mór megtette köteleességét, tehát mehet. Azt hiszi, a mérsékelt ellenzék nem megy a lépere.

Ugy fogja fel, hogy Apponyi és pártja azért foglaltak állást a törvényjavaslat mellett, mert részt kívántak venni a kormányzásban. Most a mérsékelt ellenzék földig van megalázva és ez Szilágyi dicsősége. Ő érdeme lesz, ha a törvényjavaslatba bejön és bele fog jönni a junktim. Elismeri, hogy a miniszterelnök jó taktikus volt a mérsékelt ellenzékkel szemben. Szóló ezután bírálata alá veszi a miniszterelnöknek azt a nyilatkozatát, hogy mikor a megyék erősek voltak, az állam nem fejlődött, így tehát a Bach-korszakért lelkesedik. Felhozza a budai gymnasium igazgatójának eljárását, aki megróttá az ifjakat, akik engedelem ellenére okt. 6-án résztvettek a gyászistenizstenizsten. Ilyen a kinevezett tisztviselő Ausztriával való viszonyunk is megköveteli, hogy minél több garanciaival rendelkezünk. Végre a kormány eljárását a szélsőballal szemben hozzá szóba. A kormány nagyon téved, ha azt hiszi, hogy a szélsőballal eltiporhatja vagy kiirhatja. Idézi a »P. L. l o y d« és a »P. C o r r.« fenyegetéseit, kérde a miniszterelnököt magáéva teszi-e e fenyegetéseket? Majd a »N e m z e t« július 6-diki esti lapjának egyik közleménye alapján kérde a ház elnökét, vajjon nem látja ebben a ház megsértését? Utal arra, hogy egyik német újság tulajdonosa főrendiházi tagságot kért a miniszterelnöktől, akkor támogatni fogja. (Közbeiktalás: A kormány párti újságirók megfizettetik magukat. Vécsey Endre: Gajárit is fizetik.)

Gajári Ödön: Alávalóság az ilyen közbeszólás! (Ugy van! jobb felől. Nagy mozgás és zajos felkiáltások a szélső balon. Folytonos nagy zaj és mozgás.)

Károlyi (Gábor gf: Tessék rendre-utasítani Gajarit is, ne csak engem! (Hosszan tartó nagy zaj és felkiáltások a szélső baloldalon: Rendre! Rendre!)

Gajári Ödön, a »Nemzet« szerkesztője, személyes kérdésben kért szót s olyan kifejezéseket használt, hogy az elnök több ízben rendre-utasította, sőt azzal fenyegette Gajarit, hogy megvonja tőle a szót. Az ülés nagy izgatottság közt ért véget.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártnak Irányi Dániel elnöke alatt tartott értekezletén szóba jött az a kérdés, vajjon a párt tegyen-e arra nézve indítványt, hogy a parlament tanácskozásai a nyári évad alatt szüneteljenek. Felhozott ugyan, hogy mind gazdasági, mind egészségi okok, mind az általános parlamenti gyakorlat, de az 1884 ki törvény rendelkezései is arra utalnak, hogy a nyári rekkenő melegben, nagy munkaidőben parlamenti ülések ne tartassanak: de minthogy a kormány az államosítási javaslat szakadatlan tárgyalását követeli s miután némely kormánypárti hírlapok azzal ámitják a közönség könnyen hívó részét, hogy a szakadatlan tárgyalásnak a függetlenségi párt eljárása képezi az okát: ennélfogva éppen a párt terjeszzen a parlament elé felfüggesztési indítványt s ezzel győzze meg úgy a többséget, mint az ország lakosságát arról, hogy míg egyrészt azon nehéz, de szent kötelességét, mely az államosítási javaslat beható, részletes megvitatásában áll, mindenestre teljesíteni fogja, másrészt se kötelességet, se ürgyet nyújtani nem akar, mintha a vég nélküli tanácskozásokat erőszakolni ő akarná s ő miatta volna szükség a törvényhozás tagjait a szükséges pihenéstől s a kormányt a kodifikálásra szükséges időtől megfosztani. E nézetet szemben kifejtett, hogy ily indítvány egyrészt a kormány vagy a többség által kezdeményezendő, másrészt a kormánypárt és sajtója által — noha teljesen alaptalanul, — a függetlenségi párt engedékenysége gyanánt tüntetnek föl, tehát ily indítvánnyal a kisebbség részéről előállani nem czélszerű, sőt káros is lehetne, a mennyiben a függetlenségi pártnak az eddigi vita folyamán megerősödött helyzetét gyöngíthetné. A kérdéshez hozzászóltak: Irányi Dániel, Szederkényi Nándor, Meszlényi Lajos, Eötvös Károly, Helfi Ignác, gróf Károlyi Gábor, Kiss Albert, Kemény Pál s egyhangulag abban történt megállapodás, hogy a párt ez idő szerint a parlament tárgyalásainak elhalasztására indítványt tenni szükségesnek nem találja.

BELFÖLD.

Irányi indítványa. Irányi Dániel tudvalevőleg indítványt nyújtott be a képviselőházhoz, a választási törvény módosítására vonatkozólag. A kormánypart csütörtöki értekezlete elhatározta, hogy ezen indítványt nem kívánja tárgyalás alá venni.

Öt ülés egy héten. A képviselőház a közigazgatási vita alatt — hír szerint — hetenkint csak öt napon fog tartani ülést. Vasárnap és hétfőn szünet lesz.

Munkásavargás Mezőtúron. Mezőtúron a mezői munkások elégedetlenek a rész-aratás feltételeivel s zavargásokra ragadtatják magukat. Szolnokról katonaság ment Mezőtúrra, hogy a mozgalmat elnyomja.

KÜLFÖLD.

Öngyilkosság a reichsrathban. Megdöbbentő eset történt az osztrák képviselőház július 9-iki ülésén. A karzaton egy Schupp Antal nevű, körülbelül 50 éves férfi, revolverrel föbe lötte magát. Kabátja zsebében egy csomó röpiratot találtak, melyekben a múlt évben egyes képviselőkhöz fordult. E zavaros tartalmu iratokban felhívja a képviselőház figyelmét perére, a melyet Rotschild s czégvezetője, Goldschmid ellen megindított.

A hármas-szövetség megújítására vonatkozólag megbízható értesülés alapján Rómából azt írják, hogy a szövetség alakja nem az, hogy Németország egyrészt Olaszországgal és másrészt Ausztria-Magyarországgal szövetségelt és hogy Ausztria-Magyarország csak Németország közvetítésével áll szövetségben Olaszországgal, hanem hogy való s a g o s h á r m a s - s z ö v e t s e g k ö t t e t e t t, melyben a szövetségesek mindegyikének egymás iránt jogaik és kötelezettségeik vannak. Így jelesül Olaszország is átvállalt bizonyos meghatározott kötelezettségeket arra az esetre, ha a Keleten Ausztria-Magyarországot érintő zavarok állnának be. Angolország viszonyát a szövetségelt

három hatalomhoz oly szorosnak és bensőnek jelzik, hogy után négyes szövetségről lehetne beszélni. A szerződés megújítása különben csak az Olaszországgal való szövetségre vonatkozott, mert a Németország és Ausztria-Magyarország közötti szövetség ez idő szerint nem igényel megújítást.

A chilei forradalom. Balmaceda elnök sereget, a mint Coquimboból Kuascóba előre nyomult, Vallannar közelében a kongresszus-párt hadai megtámadták és teljesen levertek.

Ujdonságok.

Felhívás a szülőkhez!

(Debreczenben felállítandó női kereskedelmi tanfolyam érdekében.) —

Nagyméltóságú m. kir. közoktatásügyi Minister ur ő Excellentiájának 59258/1890. sz. a. rendelete és 24383/1891. számú leirata folytán Debreczen, mint tősgyökeres magyar kereskedelemmel bíró város kiválóan alkalmas központnak szemelgetett ki Ő Nagyméltósága által egy női kereskedelmi tanfolyam életbeléptetésére.

Nem kételkedem, hogy e város és vidék intelligens szülői — méltányolva e tanintézet életbevágó fontosságát, mely a nőknek gyakorlati irányu kiképzésére és tisztességes megélhetésre új tért nyit, — e kedvező alkalmat örömmel használják fel felnöttebb leányaikat ez intézetben minél nagyobb számban kiképeztetni.

Minthogy azonban a női kereskedelmi tanfolyam fenntartási költségeit a fennhivatolt közoktatási m. kir. miniszteri rendeletek szerint, — a befolyó tandíjkból kell fedeztetni, — ez pedig havi 5 frt, illetőleg évi 40 frtnál magasabb nem lehet, hogy az különösen az intelligens középosztálynak hozzáférhetőbbé tésésék, felkérem azon t. szülőket és gyámokat, kik 15—18 éves életkoru és kellő előképzéssel bíró leányaikat a 8 hónapig tartó kereskedelmi tanfolyamba beiratni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat minél hamarabb, de legkésőbbben folyó július hó végeig szóval vagy írásban hivatalos helyiségben Vár utca 353 sz. a. velem tudatni sziveskedjenek.

Megjegyzem, hogy a jelentkezést tisztán csak abból a szempontból óhajtom még most, hogy tájékozást nyerjek arra nézve, miszerint városunkból és vidékéről mennyire mehet azoknak száma, kik ily gyakorlati irányu és sok előnnyel összekötött képeztetést óhajtának nyerni. E tájékozás könnyíti meg az intézmény életbeléptetését és szolgáltatja az alapot arra, hogy mily összegben állapítható meg majdan a tandíj. Minélfogva mindazoknak, kik e kiképeztetés által magoknak biztos jövőt óhajtának szerezni, a tanfolyamra való jelentkezés felette nagy érdekökben áll.

Debreczen, 1891. július hó 10-én.

Kiss József
kir. tanfelügyelő.

* **A nagyváradi nőegylet ügye,** mely a bevont felekezeti érdekek miatt oly sok port vert fel, most már véglegesen el van intézve. A belügyminiszter aláírásával ugyanis a vármegye alispánjához a következő rendelet érkezett le: »A biharmegyei nőegyletnek ez évi május hó 11-éről 7546. sz. a. kelt jelentésével felterjesztett ez évi ápril hó 26-án tartott közgyűlési jegyzőkönyvéből kitűnik ugyan, hogy ezen gyűlés által az alapszabályok 14. és 22. §§-ainak több oly lényeges rendelkezései, melyeknek be nem tartása miatt alakszerűségi szempontból a hozott határozatok megsemmisíthetők volnának, figyelmen kívül hagyattak. De tekintettel arra, hogy ezen szabálytalanságok ellen felebbezés nem adatott be, a további hivatalos eljárás foganatosítását ez alkalommal nem rendelem el, figyelmeztetendő azonban az egylet, hogy a közgyűlési tárgyalásoknál az alapszabály minden rendelkezéseit pontosan megtartsa, minthogy jövőben netalán előfordulandó szabálytalanságok esetén, a melyek czimed által mindenkor bejelentendők, hivatalból is fog intézkedés tétetni. Budapest, 1891. június hó.«

* **Zilahi Gyula**, a nemzeti színház kiváló ifjú tagja, kinek debreczeni sikeres működése élenk emlékeztetésben él a közönségnek, holnap vasárnap este 1/2 8 órakor művésztélyt rendez a »Margit-fürdő« vendéglőjének nagy termében. Az előadandó darabok a következők: »La vie«, Coquelin monológja. »A férfi és a nő«, felolvasás. »A rákok«, magánjelenet. »A hajótörés«, Coppetól. »Egy kedves ember«, Gabányitól. »Bányász szerencsetlenség«. »A pezsgő«. Kürthy Emiltől. Ráthonyi Ákos, a nemzeti színház ifjú tagja, ki Jászai Marival együtt vendégszerepelt színházunkban, szavalni fog. Végül a gyermekhallgatókag mulattatására felolvassa Zilahi Gyula Sebők Zsigmondnak »Cserebogár urfi utazása a tengeren« című kedves és mulattató dolgozatát. Melegen ajánljuk ezen művésztélyt a közönség figyelmébe, mert a jeles közreműködők által előadandó műsor kiváló élvezetet fog szerezni.

* **Vasuti előmunkálati engedélyek.** A kereskedelemügyi miniszter Hübner Ferencz mérnöknek, a m. kir. államvasutak Nyiregyháza állomástól, a debreczeni-füzesabonyi h. é. vasut óhát-polgári szárnyonálának Polgár állomásáig vezetendő h. é. vasutvonatra megadott előmunkálati engedélyt további egy évre meghosszabbította.

* **Vasárnapi istenistiszteletek.** Holnap a nagy templomban Dicsőfi József, a kis templomban Némethy Lajos, az ispotályi templomban: K. Tóth Sámuel theologus, az új templomban pedig Mindszenti József káplán tart prédikációt. A r. kath. templomban a 9 órai mise után Sumikraszt káplán, a 11 órai kis mise után pedig Görgényi káplán prédikál. — Az ág. hitv. templomban Materny Lajos lelkész prédikál.

* **Csillaghullások július hónapban.** Egy érdekes eseményt jelzünk, mely a forró júliusi estéken bizonyára számos »ingyenes« nézőt fog a szabadba csalni, hogy látványosságának szemtanúi legyenek. E hónap második felében ugyanis eleinte gyengébb, de később mind sürűbb csillaghullások lesznek, melyek idővel, különösen augusztus első felében, oly sürűen követik egymást, hogy bármikor és bármire fog a szem tekinteni, mindig és mindennél hulló csillagokkal fog találkozni.

* **Az egy forintos bankókat.** mint irtuk már, bevonják a forgalomból, hogy ez által a valuta-ügy elintézésének útját egyengessék. A magyar és osztrák pénzügyminiszterek úgy intézkedtek, hogy a hivatalnokoknak fizetésük 20 százalékát ezüst forintosokban fizetik ki. Az állami hivatalnokok évi javadalmazása Magyarországon körülbelül 35 millió forint, Ausztriában 65 millió frt és így a kincstár egy év folyamán 20 milliót fog ezüstben kifizetni. Jelenleg 80 millió egy forintos államjegy van forgalomban, s ez összeg egy év alatt már a negyedrészt fog csökkenteni, 4 év alatt egész eltűnik a forgalomból. Ha pedig a hadseregnél is így járnak a kifizetésekkel, akkor a papírforintosok uralma már harmadfél év alatt szűnik meg. Később az öt forintos bankjegyek kerülnek sorra, melyekből kerek 27 millió darab vagyis 135 millió frt értékű van jelenleg forgalomban.

* **Katonai hír.** Tegnap a 15-ik Pálffy-huszár ezred 4 százada (kettő Kis-Szt.-Miklósról, egy Nagyváradról, egy pedig Álmódról) Debreczenbe érkezett a gyakorlatokra. Innen a helyben állomásozó két századdal július 22-én Simándra indul az egész ezred.

* **Egyház.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácssterében f. hó 12-en d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárty: a megválasztott új tanár meghívása. Ugyanott f. hó 13-án gazdasági ülés tartatik. Tárty: folyó ügyek.

* **A tüdővész legújabb »gyógymódja.«** Lannelongue párisi orvos, a párisi orvosi akadémiában e hó 7-én olvasta föl értekezését a tüdővész új gyógyításáról. Az ő oltónyirkja ásványi eredetű (horganychlorid), mely a bacillusoknak nagy ellensége, s melyet különféle adagokban kell használni, a szerint, amint a tuberkulózis külső, vagy már bent ül a tüdőben. A sok gyógmód után ebben sem igen lesz bizalma a világnak, míg az eredmény nem igazolja várakozását.

* **Az »István«-gőzmalom kára** az érdekelt biztosító-társaságok által megállapítottán, már kifizetés alá került. — Biztosító-intézeteink e nagy káreset alkalmával is igazolták a közönségnek irányukban nyilvánuló feltétlen bizodalmit, mit a többiek között fényesen bizonyít a Magyar-Francia biztosító társaság példája is mely a reá eső tetemes károsszeget mindjárt a legelső között bocsátotta a károsult malom részvénytársaság rendelkezésére, mely ez intézetek gyors és méltányos eljárásával teljesen meg is van elégedve.

* **Hönig István** a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének egyik osztályfőnöke — kit a budapesti központi igazgatóságához helyeztek át — csütörtökön este bucsuzott el tisztársaitól, kik a Margit-fürdő dísztermében tiszteletére fényes lakomát rendeztek, melyen mintegy 150-en jelentek meg családjaikkal együtt. Az egész üzletvezetőség nagy fájdalomra s a debreczeni társas élet nagy veszteségére oly korán távozó főtisztviselőt ez alkalommal az őt környező közszeretet és tiszteletnek a rajongásig menő nyilvánulásaival halmozták el. — Az ovatók közben a z t á n s z á m o s o l y t a n u l s á g o s j e l e n s é g m e r ü l t f e l, melyekkel nekünk — kiknek ez alkalomból s z i n t é n v a n e g y p á r m e g s z í v l e s e r e m é l t ó m e g j e g y z é s ü n k — lehetetlen érdemek szerint nem foglalkoznunk, a mit ugyan sajnálatunkra ezuttal csak a szombati szám taltömött volta miatt kell hétfőre hagynunk, de a mit mégis már most megakarunk említeni, nehogy bizonyos körök korai örömhöz ringassák magukat.

* **Trón és szerelem.** A Times bukaresti sürgönye jelenti: Ferdinánd trónörökös kijelentette, hogy inkább lemond a román trónról, mintsem Vacaescu kisasszonytól elválasztassék, aki még Bukarestben időzik. A trónörökös herceg atyjának, valamint nagynénjének, a flandriai grófnének minden rábeszélése hiábavalónak bizonyult; Ferdinánd nem akar lemondani szerelméről. A román kamarai körök most arra gondolnak, hogy Ferdinánd öccse, Károly Antal herceg választassék meg trónörökössé.

* **Egylet a pletyka ellen.** Páratlan nőegylet alakult Svájcz Bättis nevű városában. Tagjai kötelezték magukat, hogy a felesleges szószátyárságot, fecsegést, az illetlen beszélgetést kizárják társalgásukból. Akik az egylet ezen alapelve ellen vétnek, borsos büntetést fizetnek, a befolyó pénzből pedig az egylet szegénygyermekét ruház föl.

* **A tüzhányó hegy martaléka.** A tudomány szerete, a tudás szomja is fejlődhetik romboló szenvedélyé, mániává; ennek lett áldozata J a r d i m S i l v a dr., braziliai orvos, a ki a javában forrongó Vezuvra vezettette magát s a kalauz minden erőlködése dacára lehető közel ment a tölcserhez, a kráterhez, hogy mohón szemlélje a teljes közelségben tomboló, felszökő, égő folyamává vált kőtömegeket; egyszerre csak megnyitotta alatta a föld s a szerencsétlen tudós egyetlen hang nélkül elvesztett a lángtenger örvényében. Mellette álló utitársa is derékig sülyedt s csak a kalauz legnagyobb erőfeszítésével sikerült a halál torkából megmenekülnie.

* **A kereskedelmi miniszter** tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a sertés husnak és mindennemű kolbász féléknek Németországba és Svájczba való szállításánál, amennyiben a szállítás postán, kisebb mennyiségben történik, ezután nem kell külön származási bizonyítvány, ha az illetékes vámhivatalok a szállítást kísérő iratokból hitelt érdemlő módon kiderítik, hogy a kérdéses sertés hus nem amerikai eredetű.

* **Halálozás.** Részvétel vettük azon gyászjelentést, hogy S z a b ó G u s z t á v m. kir. posta- és távirat-tiszt, Szabó József debreczeni veterán tanító fia, f. hó 9-én, hosszas szenvedés után, életének 41-ik évében Budapestben elhunyt. Temetése tegnap folyt le. Béke hamvaira!

* **Ö. T.** Id. Kuczik Gábor polgártársunk, méltánylandó a debreczeni önkéntes tűzoltó testületnek az utóbbi nagyobb tüzeknél sikeres működését, 25 forinttal e testület alapító tagjai közé lépett.

* **Névváltoztatás.** Lepis József debreczeni lakos, valamint Szilágyi János nevű örökbe fogadott kiskorú gyermeke »Lendvai«-ra, — Szuszla Mihály lyutai illetőségű, Tisza-Füreden állomásozó csendőr »Rónai«-ra változtatták nevüket.

* **Lumpolási szabadalom.** Massachusetts állam képviselőháza a napokban komolyan foglalkozott a következő törvényjavaslattal, a melyet egy általánosságban, mint részleteiben el is fogadtak, u. m.:

»Massachusetts állam minden polgárának jogában áll magát évenként kétszer a s á r g a f ö l d i g l e i n n i a nélkül, hogy attól kellene tartania, hogy a rendőrséggel összeütközésbe fog jönni.«

* **Munkások táncvigalma.** Az István gőzmalom-társulati munkások önképző és segélyző köre által f. évi jul. 18-án szombaton a Margit-fürdő villanyvilágított dísztermében saját pénztára javára tartandó zártkörű nyári táncvigalomra czimzett és családja tisztelettel meghívatik. Az elnökség. Belépti-jegy személyenként 60 kr. A zenét Zsiga József közkedveltségű zenekara szolgáltatja. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Kezdeté 8 órakor. A meghívók kívánatra előmutatandók.

* **A 12 pont szedője.** Potemkin Alfonz, a ki 1848. márczius 15-én a Landerer és Heckenast-féle nyomdában a »Mit kíván a magyar nemzet« feliratu tizenkét pontot kizsiedte, július 7-én 70 éves korában mint vénnök meghalt. Jókai Mór néhány évvel ezelőtt az iparos körben tartott felolvasásában emlékezett meg róla, mint a kinek olyan jelentékeny szerep jutott a szabadságharc történetében. Mikor Petőfi, Jókai, Vasváry és Vachot nagy néptömeg élén benyomult a hatvan-utcai Landerer nyomdába, a legelső szedőnek kezébe nyomta a 12 pontot, hogy rögtön és gyorsan szedje ki. Ez a szedő Potemkin Alfonz volt. A nyomdászok régi gárdájából való egyén, aki a budapesti egyetemen a bölcsészet első évfolyamát is végezte, a magyar nyelven kívül jól beszélt németül, latinul, francziául s értette az olasz nyelvet és szláv nyelveket is. Úgyesség tekintetében ritkította párját. Botüszedő, vésnök, rajzoló, betűminta-öntő volt, még pedig ő volt a legelső Magyarországon, a ki ez utóbbit már 1864-ben értette és művelte. A bécsi államnyomdában nyolcz évig volt alkalmazva a bankjegykészítésnél, szóval minden mechanikai munkához értett, de tulságos szerénysége és a magában való bizalom hiánya miatt sehol sem tudott boldogulni és nagy szegénységben halt meg.

* **Helyreigazítás.** A »Debreczen« csütörtöki számában tévesen iratott, hogy a csolnakázó tóban lelte volna halálát az a suhancz; mert bizony az nem a csolnakázó tóba, hanem a nánási vasut mentén elnyuló kubik gödörbe fult bele. A csolnakázó tóba először olyan mélyebb hely, mint 75 centiméter, nincs. Másodsor pedig ott fürödni már 15 év óta hatóságilag is meg van tiltva bárkinek is. Harmadsor egész nyáron a csolnakázó egylet rendes fizetett felügyelőt tart a kikötőben. (Beküldetett.)

* **Kitűnő vörös borok** kaphatók Péter Pál csapó-utcai Csokonai vendéglőjében.

Irodalom és művészet.

A legérdekesebb kiállítás.

— Az 1848—49-iki szabadságharcunk képekben. —

Hentaller Lajos orsz. képviselő és Farnek Béla által sok éven át gyűjtött és kiválóan érdekes 48—49-es gyűjtemény kiállítása néhány nap múlva a fővárosi vígadó több termében megnyílik.

E nagyon érdekes kiállítás tartalmazza — és úgy szólván majdnem egész teljességgel — mindazokat a képes ábrázolatokat, melyek az 1848—49-iki szabadságharcunkról s annak szereplőiről hazánkban, Európában és Amerikában felkutatottak és megszereshetők voltak. E gyűjteményben 1600 kép van mindenféle fajtájú és nagyságu olajfestményektől kezdve a fényképekig, meg a metszett vagy litografált képekig. Érdekes és fölöttébb jellemző, hogy e gyűjteményben 205 kép Kossuth Lajost ábrázolja és hogy mind a 205 Kossuth kép más-más nyomtatásban megjelent kép s legnagyobb része külföldi származású.

Az e kesebb qu tárja anna szabadság tett. E jel Pázmánd képviselő levő 48— kiállítják. állításnak életnagysá delésére K res magya rendezői ké séget, hog czi emléke szolgálaté sziveskedj taller Laj urnak Bu zendő. A küldő is i m i t á c z lesebb kö jezével p száz dara tott és fe stb. ajánd 49-es ere

A k volna, ha is részt nyílik elő hogy tört ja a hazá Különbén Roskovits ígérték, h

Ho kitűnő sz Emil egy könyvken detes mó német cz tius vers tedik füz metrumo magyará gondosab mindama kezébe v mint a 80 kr.

Bi

A vasut dosabb értesülé minél fo sítást a ajánlhatj biztos szert ho egészen sítása p midőn e díjjal e rendkivi 1000 frt pokra, s sebbitet intézet netjegyi szálloda pesten intézet minden

10-én. 1891. őszre 5 aug.—s

Az egész a legváltozatosabb és legérdekesebb quodlibet, igazán szemléltető kommentárja annak a frappsans hatásnak, a melyet szabadságharcunk az egész mivel világra tett. E jeles kiállításnak érdekesebbé tételére Pázmány Dénes és gr. Károlyi Gábor orsz. képviselők is közreműködnek és a birtokukban levő 48—49-re vonatkozó tárgyakat szintén kiállítják. Gróf Károlyi Gábor ezenfelül a kiállításnak engedi át Kossuthnak ama legujabb életnagyságu képét is, a melyet az ő megrendelésére Karlovszky Bertalan Párisban élő híres magyar művész festett most. E kiállítás rendezői kéri egyuttal az egész hazai közönséget, hogy a birtokukban levő szabadságharczi emlékeket a kiállítás tartamára viszontszolgáltatást vagy meghatározott díjért átengedni sziveskedjenek. Minden ilyen küldemény Hentaller Lajos orsz. képviselő és Fárnek Béla urnak Budapest V. a fővárosi vigadóba czimzendő. A legcsekélyebb kiállítható tárgyat beküldő is egy életnagyságu fénykép imitációt kap Kossuth vagy valamely jelesebb költőnk arcképéből. A kiállítás befejeztével pedig a gyűjtemény tulajdonosai több száz darab érdekes tárgyat, ugymint: nyomtatott és festett képeket, plakátokat, fegyvereket stb. ajándékoznak a budapesti, kolozsvári, aradi, kassai stb. olyan muzeumoknak, ahol 48—49-es ereklyék is vannak.

A kiállítás sikerére fölöttébb kívánatos volna, ha abban festő és szobrász művészeink is részt vennének annál inkább, mert most nyílik először alkalom annak a bemutatására, hogy történelmünk egyik legjelentősebb epizódja a hazai képzőművészetet hogyan inspirálta. Különben igen kiváló művészek mint Zala, Roskovits, Stettka, Margittay, Spányik stb. megígérték, hogy fognak kiállítani képeket.

Horatius. A görög és latin írók ama kitünő szöveg kiadásából, melyet Thewrewk Emil egyet. tanár szerkeszt és Lampel Róbert könyvkereskedése ad ki, s mely már örvendetes módon kezdi kiszorítani iskoláinkból a német czégek hasonló kiadványait, most Horatius versek jelentek meg. A gyűjtemény e hetedik füzetét Pozder Károly látta el a horatiusi metrumokról szóló bevezetéssel és rövid tárgymagyarzatokkal. Maga a szöveg a lehető leggondosabban van közzébozsátva, mellőzéseivel mindama helyeknek, melyek nem az ifjuság kezébe valók. Kiállítása is sokkal esinosabb, mint a Teubner-féle szöveg kiadásoké; ára 80 kr.

Közgazdaság.

Biztosítás vasuti baleset ellen.

A vasutak kezelőségei által gyakorolt leggondosabb elővigyázat daczára, majdnem naponta értesülünk újabb történet vasuti balesetekről, minél fogva az utazási belesetek elleni biztosítást az utazó közönségnek legmelegebben ajánlhatjuk. E tekintetben a Fonciere, Pesti biztosító intézet, igen kényelmes módszert hozott be. A biztosítást vevő fél ugyanis egészen tetszése szerint kiállítja kötvényét biztosítása pedig azon időpontban lép érvénybe, midőn ezen biztosítási kötvény szelvényét a díjjal együtt az intézetnek beküldi. A díj rendkívüli csekély (1 frt, a biztosított összeg 1000 frtja után egy évre) a biztosítás hónapokra, sőt napokra is szólhat, megfelelően kisebbített díjtétel mellett. Kötvényürlapok az intézet összes képviselősegeinél, minden menetjegyirodában, a nagyobb dohánytözsdekben, szállodákban, végre az igazgatóságnál Budapesten Sas-utca 10 sz. alatt, kaphatók. Az intézet azonfelül olcsó díjtétel mellett elfogad mindennemű biztosításokat balesetek ellen.

Budapesti gabonatözsde. Julius 10-én. Buza öszre 9.86 pénz, 9.88 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.75 pénz, 5.80 áru. Zab öszre 5.52 pénz, 5.54 áru. — Káposztarepeze aug.—sept. 15.50 pénz, 15.60 áru.

Kőbányai sertsőtűzet

A sertsékereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 9.

a) Hizott sertsés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli sulyban) 42.—43.— 2) Öreg közép (páronként 300—400 klgron sulyban) — — — 3) Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 44.—44.50 4) Fialat közép (páronként 251—320 klgr. sulyban) 45.—46.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 47.—49.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 42.—43.— 7) Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) 45.—46.— 8) Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—48.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban, 46.50—47.— 10) Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 47.—47.50 11) Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—48.— Sertsés létszám: július 7 napján volt készlet 141.107 darab. A hizott sertsés üzletirányzata: változatlan. — Hizaltni való sertsés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) elhajtatott — drb

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Igen jutányos árban és tisztességesen lehet

temetkezni

bármely osztályu családnak a debreczeni asztalos-egylet temetkezési intézetében

Kenyérpiacz-tér Tisza-ház

Kovács Mihály fűszerkereskedése szomszédságában.

299 10—7

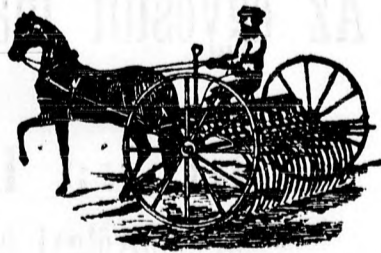
Irányi Béla

gazdasági gépgyára és gépraktára

DEBRECZEN,

Nagy-várad-utca 2227. szám.

Ajánl igen jutányos árak és kedvező feltételek mellett, ugy saját, mint más kitünő gyártmányu

„Hollingsworth” Gyűjtőgépeket,

szabadalmazott új fajta, kitünő szerkezetű

„Viktoria” Rostákat,

mely valamennyi eddig létező rostákat minden tekintetbe felülmulják; ezeken kívül mindenféle más **gazdasági gépeket**; továbbá: **gőzcséplőgépekhez** való részfletek, mint **acél-dobsinákat, fém- és fa-lágerokat, többféle vascsöveket** stb. stb. Kerti- és locomobil-fecskendőköt, jótállás és a legjutányosabb árak mellett. 231 3-3

Gépműhelyembe mindennemű gépek javítását, fém- és vas-esztergályozást, kázanjavítást alaposan, gyorsan és olcsón készítek.

Teljes tisztelettel **IRÁNYI BÉLA.**

140.

AZ „ISTVÁN” GŐZMALOM TÁRSULAT ÁRJEGYZÉKE,

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kiló
A. Asztali dara nagy és aprószemű	18.—
B. Szinte » középszerű	17.—
0. Királyliszt	17.—
1. Lángliszt	16.60
2. Montliszt	16.20
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.80
4. » 2-od »	15.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	15.—
6. Szinte » 2-od »	14.80
7. Közép kenyérliszt 1-ső rendű	14.40
8. Szinte kenyérliszt 2-od rendű	13.80
8½. Barna » 1-ső »	12.80
8½. Szinte kenyérliszt 2-od » á 70 kg.	11.—
9. Lábliszt	8.60
10. Vere liszt	50 »
11. Finom korpa zsákkal	50 » 5.60
12. Durva korpa zsákkal	50 » 4.60

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszünttetett.

Debreczen, 1891. június 14.

Haszonbérbe kiadó.

A **h.-hadházi** most tagosított határ **legjobb** részén, H.-Dorog alatt, egy 200 cath. holdas, kitünő minőségű tagbirtok, esetleg **dohány termelési** engedéllyel, egészen új gazdasági épületekkel, f. é. ösztől kezdve **haszonbérbe kiadó.** — Értekezhetni iránta **Szinay Gyulánál** (Debreczen, kis-csapó-utca 383.), vagy **Veszprémy Istvánnál** H.-Hadházon. 269 3

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Franczia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállítással.

Vászon, kész fehérenemű, divat-rövidáru butor-szövet, szőnyeg, függöny, ág és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs

NYÁRI PAPANOK

328 és mindenféle

fürdő ozikkok.

MAJOLIKA és PORCELLÁN
cserépkályhának

a legszebb kivitelben és elismert **kitünő fűtőképességgel, a Szilács mellett, halászi első magyar agyag-árú gyárból, előnyös árak mellett** ajánl

SESZTINA LAJOS
Debreczenben.

310. 10-4.

Legjobb minőségű

uj zsákok

és

kölesönzsákok

legjutányosabb árak és feltételek mellett kaphatók

Weisz József

326 6-3 termény- és zsák-üzletében
Debreczen, czegléd-utca 2566. sz.

Kiadó föld tanyával.

A debreczeni eszmadia árucsarnok szövetkezet csapó-utca 323. sz. alatti házának ondódi 20 hold és 1053 □ öl szántó földje bérlete lejárván, ennek 3, esetleg több évre való haszonbérbe adása árverés útján elrendeltetett.

Az árverés folyó év július hó 19-ik napján délelőtt 11 óraker tartatik meg a csizmaáruló szinben.

Melyre a bérleti szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az egy évi bérleti kikiáltási ár 430 frtnak 10 %-át az árverést megelőzőleg 43 frtot készpénzben, vagy ennek megfelelő értékpapirban, az árverést eszközölő bizottság kezéhez letenni tartoznak.

PONGÓ LAJOS.

szöv. elnök.

Csapó-utca 381, szám.

335 1-1

Leszállított árak!

Julius 1-től kezdve az idény előhaladtával

divatos női ruhaszövetek,

MOSÓ VOILE-ok,

Valódi francia batist,

Zephirek és atlas szatinok

rendkívül leszállított

327 **árakon** kaphatók: 9

Szabó Lajos fiai czégnél

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

AZ »EPERJESI NEPBANK« KÁLYHAGYÁRA

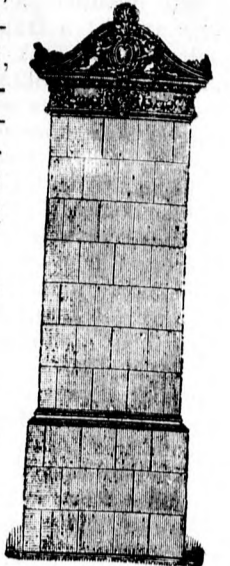
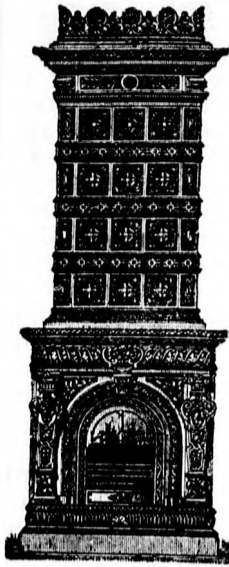
kályhának szépségével és kitünő minőségével nemcsak a nagyérdemű vevő közönség tetszését és meglegedését megnyerni szerencsés volt, hanem a kereskedelmi Miniszter ur **Ő Excellenciája** is, a birtokunkban lévő kegyes leiratának tanúsága szerint, kályhagyárunk létesítéséről örömmel vett tudomást és azt gyártmányai alapján, a maga nemében első rangu vállalatnak minősítette.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

finom cserépkályháknak

nagy választékát és készletét, a t. cz. közönségnek megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek Debreczenben

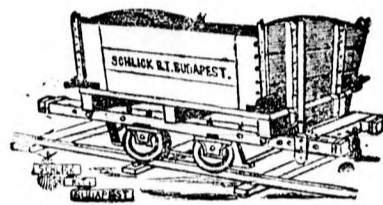

Kovács Gyula vaskereskedő urnál

vagy Eperjesen a tulajdonos

271. 10-4.

EPERJESI NEPBANKNÁL.

**SZÁLLITHATÓ
MEZEI
VASUTAKAT**

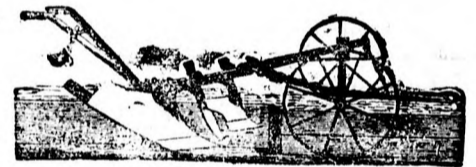
gazdasági, erdészeti és ipari czélokra legjobb kivitelben jutányos árakon, továbbá:

SCHLICK-féle mélyítő-

ÉS

EGYETEMES ACZÉL-EKÉKET

(SACK-rendszer)

jelentékenyen leszállított árak mellett szállít a

SCHLICK-féle vasöntőde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

334 10-1

!!!MÉG CSAK RÖVID IDEIG!!!

Az egyesült magyarhoni üveg-gyárak

ELŐBB

Kuhinka István K. és Fia

uj-antalyölgyi üvegyár részvénytársaság

debreczeni raktárát (Piacz, 193. Weisz Sándor-ház, a megyeházzal szemben) felosztván,

a raktár helyiségben található

összes üveg- és porcellán-árúk

IGEN OLOSÓ

leszállított árak mellett

kiárúsítatnak.

329 4

Lakás kerestetik!

A csapó- vagy czepléd-utca környékén 3-4 szobából álló s mellékkeliségekkel (istállóval is) ellátott kényelmes

utczai lakást

keres egy intelligens uri család. — Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

332 3-3

Tisztátalan, szépséghibákkal bíró arc

rövid idő alatt

IGEN SZÉP LESZ,

ha annak tulajdonosnője a következő ujonnan javított szerek használatára szánja magát:

dr. Spitzer arczenőse á 35 kr.

dr. Spitzer Salvator-szappanja á 50 kr.

dr. Spitzer mosdóvize á 40 kr.

dr. Spitzer lyoni rizslisztje á 50 és 80 kr.

Készítve új eljárás szerint, a „Salvator-gyógy-szertárban Nasichban, Eszék mellett. — E kenőcs és szappan (esetleg támogatva a mosdóviz által) esalhatatlanul tisztítják az arcot, karokat és kezeket, minden kellemetlenségtől, ugymint az arc vörössége, szeplő, bőratka, májfoltok, pörsenések. Dr. Spitzer arczenőse a Salvator-gyógy-szertárból Nasichban, Eszék mellett, teljesen ártalmatlan, s föl nem cserélendő minden más arczenőccsel, melyek higanyt tartalmaznak. — Szállítás naponkint a világ minden tájára. — Felvilágosítások a bőr, a kezek, haj, fogak stb. minden szépség-hibájáról és érdekes röpirat: „Toilette-titok“, ingyen és bérmentve. Egy forintot alól semmi sem küldhető. 3 frton felül bérmentve. Csomagolás ingyen. — Küldeményünk tartalma kívülről fel nem ismerhető. 17-14.

Kapható Debreczen: Tóth Béla, Michalovich István, Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszerész urnál.

Ér-Mihályfalván: Mátray István gyógyszerész urnál.

Ismeteladóknek különösen nagy engedmény.

Ujonnan nyílt üzletemben van szerencsém ajánlani a légmentesen elzárható

uj patent befőttös üvegeimet,

továbbá **közönséges sima fenekű** igen csinos alaku **beföttös, cukros, lekváros és ugorkás üvegeimet**

rendkívüli olcsó árban.

Mély tisztelettel

Lám Sándor.

Uj üzlethelyiségem: Hatvan- és Piacz-utca sarkán, Tóth Gyula házában, Szabó Zsigmond fűszerüzlete mellett. 323 4

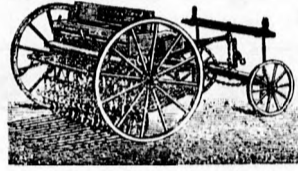
Clayton és Shuttleworth-féle eredeti uj

„HOLLINGSWORTH“ gyűjtőgépek

amerikai Hickory-diófából, továbbá saját gyártmányu uj

„HOLLINGSWORTH“ gyűjtőgépek

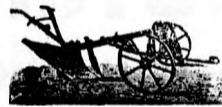
kőris-fából és o ajban edzett aczélfogakkal; eredeti Clayton és Shuttleworth-féle

Baker rosták

űszögtisztítóval vagy a nélkül, vasrámás **fonott** szitákkal.

Konkolyozók (Trieur)

Gépszükségletek: oliva-gépolaj, gépszíjak, gumilemez, aczéldobsinek, locomobil-csövek, csőprések, vizállás-üvegek, manometerek, tisztító-csepű, olasz-kender, gépészeti szerszámok stb. stb. a legjutányosabban beszerezhetők

BAUER és TÁRSA

gazdasági géposarnokában

314

DEBRECZENBEN.

6-4

Gyár és iroda: N.-Péterfia 871. sz. (telefon összeköttetés).

Raktár: N.-Péterfia 853. sz. (helyi vasut megálló.)

Ujonnan berendezett **gazdasági gépgyára** mindennemű gépek és szivattyuk javítását, kazánkovács- és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutányosan teljesít.

LAEHNE-INTÉZET

SOPRONBAN.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reáliskolai és VII osztálybeli növendékek előkészítése.

Uj növendékek a szünidői két hónapon is fölvéetnek.

Értesítővel, prospektussal szivesen szolgál

282

14-6

az intézet igazgatósága.

SOHA TÖBBÉ ELŐ NEM FORDUL
e ritka

ALKALMI-ELADÁS!

— Majdnem ingyen. —
Csak! 2 frt 60 kr. Csak!
egy kitünő zsebóra

igen elegáns lánczsal!

Mintán az összes külföldi fiók-üzletem feloszlik, kénytelen vagyok a készletben levő óriási raktáramat elárúsítani, úgy, hogy mátol kezdve

egy igen finom, jól járó órát

urak hölgyek vagy fiuk számára **2 frt 60 kr** potom áron adok el, ingyen mellékelve hozzá egy igen divatos lánczot. — A megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek utánvét mellett.

ELSŐ és LEGNAGYOBB ÓRARAKTÁR

(CARL POLLÁK)

Bécs, Novoragasse 43. sz.

Felséges ünnepi ajándék!

263.

10-8.

JÉGHIDEGVÍZ a „Margit“ fürdőben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy fürdőintézetemet a legújabb vívmányú **hidegvíz szivattyúval** szereltem fel és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy

zuhany-termemet

jéghidegségű zuhanyokkal és a hidegvíz Bazint is jéghidegvízzel láthatom el.

Gőzfürdő-jegy a pénztárnál 60 kr.

Helyi vonaton váltva, jövet-menet jeggyel . . . 65 kr.

Zuhany-jegy a pénztárnál. 30 kr.

Helyi vonaton váltva, jövet-menet jeggyel . . . 44 kr.

A nagyérdemű közönség tömeges látogatását kéri

287 —7

tisztelettel

a tulajdonos

Legújabban szabadalmazott

mosógépek,

kerti lóczák,

KERTI BUTOROK,

jégszekrények,

TIZEDES MÉRLEGEK,

mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyű szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

TÓTH GYULA

273 100-62

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czepléd-utca sarkán.

